

ABSTRAKT

Název: Útlak versus posílení postavení žen: Filosofická analýza účasti žen ve sportu

Cíle: Cílem této práce je na základě knihy feministické filosofky Simone de Beauvoir *Druhé pohlaví* definovat a kriticky analyzovat, co znamená pojmy „útlak“ a „posílení postavení“ žen. Zjištění, že útlak žen je systémový, internalizovaný a vykořisťovatelský, jsou aplikována do ženské kategorie ve sportu. Tato diskuse se zaměřuje především na zjištění, zda má sport tendenci utvrzovat útlak žen prostřednictvím svých pravidel a konvencí, kategorizace, finančně a emocionálně vykořisťujících praktik a prostřednictvím nových metod, jako je manipulace se zdravotními údaji. Na základě současných textů z oblasti kinantropologie je rovněž diskutováno téma sportu jakožto zdroje pro posílení postavení žen.

Metodologie: Tato práce je čistě teoretickou studií, ve které byly shromážděny, interpretovány a kriticky hodnoceny informace z filosofických textů, odborných článků, novinových článků a sociálních médií. Tato práce vychází z myšlenek knihy Simone de Beauvoir *Druhé pohlaví*, která poskytuje důkladnější filosofickou analýzu pojmů „útlak“ a „posílení postavení“. Práce rovněž vychází z teorie stanoviska (standpoint theory), jejíž počátky leží v díle feministických filosofek, jako jsou Sandra Hardingová a Nancy Hartsocková. Tato teorie předpokládá, že poznání je „vždy sociálně situované“ a ti, kdo jsou sociálně situováni jako „insideři“, mají při vytváření poznání epistemologickou výhodu.

Výsledky: Závěr této práce uvádí, že sport má potenciál být pro ženy důležitým zdrojem tělesného posílení, ale také místem, kde se může projevat útlak. Kromě několika doporučení konkrétních strategií jsou prezentovány tři obecné strategie, které mají pomoci řídicím orgánům sportu řešit útlak žen a umožnit posílení jejich postavení. Je navrženo, aby řídicí sportovní orgány převzaly většinu odpovědnosti za provedení takových změn. Účinné změny lze provést prostřednictvím revize kodexů a pravidel, ochrannými opatřeními a případnou reformou vzdělávání a zaváděním netradičních sportů.

Klíčová slova: Útlak, posílení postavení, Beauvoir, etika, sport, filosofie.